

Märkustega arvestamise tabel jäätmeseaduse muutmise eelnõu juurde

Esitaja	§ või koht eelnõus	Ettepanek/ arvamus	Kliimaministeeriumi selgitus
Justiitsministeerium	Eelnõu seletuskiri	Palume täiendada seletuskirjas esitatud mõjuanalüüsi. Patareide ja akude märgistamise nõuete ning kogumispunktide ja kogumiskorra laiendamise muudatuse mõjude kirjeldusse palume lisada hinnang ettevõtjate halduskoormuse muutusele.	Seletuskirja täiendatud. Eelnõukohaste muudatustega ei kaasne olulist mõju ettevõtete halduskoormusele. Määruse 2023/1542 rakendamisega ei muudeta oluliselt ettevõtetele seatud nõudeid andmete esitamise kohta. Ka seni kehtinud direktiivi kohaselt on akude ja patareide tootjatel olnud kohustus enda turule lastud akude ja patareide jäätmeid tarbijatelt tasuta tagasi võtta ning probleemtooteregistrile andmeid esitada.
	Probleemtooteregister	Jäätmeseaduse §-s 26 ¹ on ette nähtud probleemtooteregistri seaduse tasandi regulatsioon. Juhime tähelepanu, et seaduse tasandi regulatsioon ei ole Justiitsministeeriumi hinnangul kooskõlas andmekaitsealuste seaduses probleemtooteregistri regulatsiooni selliselt, et see vastaks seadusereservatsiooni põhimõttele ning põhimääruse kehtestamise volituse normi selliselt, et sealt nähtuks volituse selged raamid.	Märkusega arvestatud. Eelnõu täiendatud nelja punktiga, millega täpsustatakse probleemtooteregistri pidamise eesmärki, sätestatakse probleemtooteregistri põhimäärusega sätestatavad andmed ja ülesanded ning probleemtooteregistri infosüsteemis töödeldavad isikuandmed ja andmete säilitamise tähtsused.
Eesti Elektri- ja Elektroonikase	Jäätmeseadus § 26 lg 1 ³	MTÜ Ees-Ringlus hinnangul tuleks jäätmeseadusest	Mitte arvestatud. Viidatud kohtulahend seab keelu alla määruse

<p>admete Ringlus MTÜ (MTÜ Ees- Ringlus)</p>		<p>eemaldada kõik määruse 2023/1542 nõudeid dubleerivad sätted. „Liikmesriigi poolt EL-i määruse ülevõtmine selle sätete siseriiklikusse õigusesse ümber kirjutamise abil on vastuolus Euroopa Kohtu seisukohtadega (vt Euroopa Kohtu 7. veebruari 1973. a otsus kohtuasjas 39/72: Komisjon v. Itaalia, EKL 1973, lk 101 ja Euroopa Kohtu 2. veebruari 1977. a otsus kohtuasjas 50/76: Amsterdam Bulb BV v. Produktschap voor Siergewassen, samuti neile seisukohtadele viitav Riigikohtu 25.04.2006 määrus 3-3-1-74-05, p 13). Seega isegi juhul, kui tegemist oleks määruse nõudeid dubleerivate nõuetega, ei tohiks neid jõusse jätta.“</p>	<p>ülevõtmise dubleerivate määruse sätete kaudu, v.a riigis juba enne määruse vastuvõtmist kehtestatud sätted. Tuleb vaid hinnata, et need ei takistaks määruse mõju.</p> <p>Jäätmeseaduse § 26 lg 1³ sätestab, et patareid ja aku tootja on kohustatud tagasi võtma sama liiki patareid või aku sõltumata sellest, millal patareid või aku on turule lastud, millist kaubamärki patareid või aku kannab ning kas kasutaja kavatses osta uue patareid või aku.</p> <p>Määrus 2023/1542 seab erinevate kategooriate akudele nõuded erinevates artiklites, JäätS § 26 lg 1³ on kooskõlas järgmiste määruse 2023/1542 artiklitega:</p> <p>* Artikli 59 lg 4 kohaselt peab lõppkasutajatel olema võimalik viia kantavate patareid ja akude jäätmed lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktidesse ja neilt ei võeta tasu ega kohustata neid ostma uut patareid või akut või kantavat patareid või akut kogumispunkti rajanud tootjalt.</p> <p>* Artikli 60 lg 4 p 5 kohaselt peab lõppkasutajatel olema võimalik viia kergtranspordivahendi akude jäätmed lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktidesse ja neilt ei võeta tasu ega</p>
--	--	--	---

			<p>kohustata neid ostma uut akut või kergtranspordivahendi akut kogumispunkti rajanud tootjatelt.</p> <p>*Artikli 61 lg 1 sätestab, et „mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, võtavad tasuta tagasi kõik selliste mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmed, mis kuuluvad vastavasse kategooriasse, mille nad on asjaomase liikmesriigi territooriumil turul esimest korda kättesaadavaks teinud, olenemata nende olemusest, keemilisest koostisest, seisukorrast, tootemargist või päritolust, ja tagavad nende liigiti kogumise, kohustamata lõppkasutajat ostma uut patareid või akut ning tingimuseta, et patarei või aku peab olema ostetud neilt, ning tagavad, et kõnealused patareide ja akude jäätmed kogutakse eraldi.“</p>
	Jäätmeseadus § 26 lg 10	MTÜ Ees-Ringlus hinnangul tuleks jäätmeseadusest eemaldada kõik määruse 2023/1542 nõudeid dubleerivad sätted.	JäätS § 26 lg 10 sätestab, et seaduse § 25 ¹ lõigete 1 ja 2 ning § 26 lõigete 1 ¹ , 1 ³ -1 ⁵ , 1 ⁷ , 3-5 ja 8 ning § 26 ¹ ja § 27 sätteid ei kohaldata nendele patareidele ja akudele,

		<p>„Liikmesriigi poolt EL-i määruse ülevõtmine selle siseriiklikusse õigusesse ümber kirjutamise abil on vastuolus Euroopa Kohtu seisukohtadega (vt Euroopa Kohtu 7. veebruari 1973. a otsus kohtuasjas 39/72: Komisjon v. Itaalia, EKL 1973, lk 101 ja Euroopa Kohtu 2. veebruari 1977. a otsus kohtuasjas 50/76: Amsterdam Bulb BV v. Produktschap voor Siergewassen, samuti neile seisukohtadele viitav Riigikohtu 25.04.2006 määrus 3-3-1-74-05, p 13). Seega isegi juhul, kui tegemist oleks määruse nõudeid dubleerivate nõuetega, ei tohiks neid jõusse jätta.“</p>	<p>mida kasutatakse seadmetes, mis on seotud riigi esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmisega, relvades, laskemoonas ja sõjavarustuses, välja arvatud patareid ja akud, mis ei ole spetsiaalselt määratud sõjaliseks otstarbeks ning seadmetes, mis on määratud kosmosesse saatmiseks.</p> <p>Ka määruse 2023/1542 artikli 1 pt 5 näeb ette samasuguse erandi sellistes seadmetes kasutatavate akude ja patareide suhtes. Kuna jäätmeseaduses erandi väljatoomine ei takista määruse 2023/1542 rakendamist, ei ole vaja sätet kehtetuks tunnistada.</p>
Eesti Elektroonikaromu OÜ		<p>Kuna Jäätmeseaduse muudatuse aluseks on Euroopa Parlamendi nõukogu määrus nr 2023/1542, siis saame aru, et peamiseks dokumendiks, mille alusel edasi patareisid ning akusid koguda ja käidelda baseerub sellel määrusel ning Jäätmeseadus viiakse vastavusse selle määrusega. Küll soovime tähelepanu juhtida sellele, et sisulised patareide kogumise ja taaskasutamise nõuded võetakse Jäätmeseaduse muudatustega seaduse tekstist välja ning jäävad viited EL määrusele. See aga muudab raskeks</p>	<p>Arvesse võetud. Kliimaministeeriumi kodulehele pannakse üles olulisemad määrusest 2023/1542 tulenevad nõuded.</p>

		<p>selles määruses nõuetega tutvumise, sest EL määrus on väga mahukas dokument.</p> <p>Teeme sellega seoses ettepaneku, et kogumise ja taaskasutamise nõuded oleks kontsentreeritult välja toodud eraldi dokumendis, milles oleks lihtne orienteeruda ning ka Tootjad, kes peavad seadust täitma saaks kiiresti ülevaate, milliseid nõudeid ta täitma peab. Olemasolevas seaduses on nõuded kenasti eraldi paragrahvis välja toodud.</p>	
		<p>Samuti on muudatusettepanekus järgmine tekst: 3) paragrahvi 25¹ lõikes 6 asendatakse tekstiosa „kantavatest patareidest ja akudest tekstiosaga „patareidest ja akudest, välja arvatud mootorsõidukitesse paigaldatud süütevalgustus- ja käivitusakud,“;</p> <p>Olemasolev sõnastus on selline: (6) Rehvidest, kantavatest patareidest ja akudest ning kodumajapidamistes kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise korraldamiseks on nimetatud probleemtoote tootjad kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu tootjate ühendusega.</p>	

		<p>Muudatusettepanekus olevast sõnastusest võib jääda mulje, et mootorsõidukites olevad käivitus, süüte ja valgustusakud oleks nagu tootjavastutuse alt väljas. Kas seda peaks äkki täpsustama, kuna vaatamata pliiakude positiivsele väärtusele kuuluvad nad endiselt tootjavastutuse alla</p>	
--	--	---	--